

Lausunto

9.3.2022

VN/30209/2021

VN/30209/2021-VM-15

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Hallituksen esitysluonnos valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu hallituksen esitysluonnos valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia muutettavaksi siten, että laissa säädettäisiin myös uudesta Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen hankkiman muun kuin säännellyn koulutuksen rekisteristä. Koulutuksen järjestäjällä olisi velvoite tallentaa rekisteriin kyseistä koulutusta koskevat suoritus tiedot.

Lisäksi lakia muutettaisiin siten, että vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjällä olisi velvollisuus tallentaa Koski-tietovarantoon palvelukeskuksen rahoittamia koulutuksia koskevat tiedot. Taiteen perusopetuksen suoritus tietojen tallentaminen kyseiseen tietovarantoon olisi vapaaehtoista.

Taiteen perusopetuksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin säännös opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavien koulutusten laajuuden määrittelemisestä opintopisteinä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta. Pyydettyä lausuntoon valtiovarainministeriö toteaa seuraavaa.

Taloudellisista vaikutuksista

Palvelukeskuksen rahoittama koulutus

Palvelukeskuksen rahoittaman koulutuksen osalta ehdotetut muutokset eivät hallituksen esitysluonnoksen mukaan lisää valtion tai kuntien menoja ts. niillä ei ole kunta- tai valtiontaloudellisia vaikutuksia. Uudistuksesta Opetushallitukselle, Jatkuvan oppimisen palvelukeskukselle ja CSC – tieteen tietotekniikan keskus Oy:lle aiheutuvat menovaikutukset toteutettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokan sisältä ja tarvittaessa uudelleenkohdennuksin. Koulutuksen järjestäjät puolestaan ottaisivat tietojen tallentamisesta aiheutuvat kustannukset huomioon muiden koulutusten toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten tapaan tarjouksissaan. Tältä osin valtiovarainministeriöllä ei ole huomautettavaa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Esitysluonnoksen jatkovalmistelussa voisi pohtia, tulisiko esitysluonnosta täydentää siten, että vaikutusarvioinnissa arvioitaisiin, kuinka paljon rekisteröintejä vuosittain tehtäisiin ja millainen niistä aiheutuva hallinnollinen työ eri toimijoilla olisi. Tämä edistäisi kokonaiskuvan hahmottamista.

Taiteen perusopetus

Taiteen perusopetuksen järjestäjien osalta tietojen tallentaminen olisi vapaaehtoista eikä tallentamisesta näin ollen muodostuisi uutta lakisääteistä tehtävää niille kunnille, jotka järjestäisivät tai hankkisivat taiteen perusopetusta.

Ehdotetuista muutoksista aiheutuisi kuitenkin lisäkustannuksia Opetushallitukselle ja taiteen perusopetusta järjestäville valtionosuusoppilaitoksille.

Opetushallitukselle aiheutuisi sekä kertaluonteisia että pysyviä kustannuksia vuonna 2022 ja vuodesta 2023 lukien. Vuonna 2022 on Opetushallitukselle tarkoitus osoittaa 77 000 euroa Koski-tietokannan järjestelmäkehittämistyöhön ja rekisterin käyttöönottoon olemassa olevista määrärahoista. Vuonna 2023 uudistuksesta aiheutuisi yhteensä 414 000 euron lisäkustannukset, josta 153 000 euroa olisi kertaluonteista ja 261 000 euroa pysyvää lisäystä.

Lisäksi uudistuksesta johtuvat taiteen perusopetusta järjestävien valtionosuusoppilaitosten mahdolliset lisäkustannukset tulevat huomioiduksi valtionosuuslaskennassa kahden vuoden viiveellä. Esitysluonnoksessa ehdotetaan lisäyksenä momentille 29.80.34. rekisterin ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin 11 000 euroa ja 250 000 euroa muiden kuin opetustuntikohtaista valtionosuutta saavien taiteen perusopetuksen järjestäjien harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin.

Esitysluonnoksen mukaan ehdotetut muutokset taiteen perusopetuksen osalta edellyttävät lisärahoitusta. Muutoksiin ei ole osoitettu määrärahaa kuluvan vuoden talousarviossa eikä nykyisessä julkisen talouden suunnitelmassa. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset tulee toteuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokan sisältä tarvittaessa uudelleenkohdennuksin ilman lisämäärärahaa. Esitysluonnoksen jatkovalmistelussa on ehdotettujen muutosten taloudellisia vaikutuksia tarpeen tältä osin täsmentää.

Julkisen talouden menokehys on tiukka. Määrärahoja koskevat asiat käsitellään ja päätetään valtiontalouden menokehysten puitteissa valtion talousarviossa ja julkisen talouden suunnitelmassa sovittaen ne yhteen julkisen talouden menotarpeiden kanssa.

Esitysluonnoksen mukaan ehdotusten vapaaehtoisuus taiteen perusopetuksen järjestäjille saattaa tulevaisuudessa osoittautua kyseenalaiseksi esimerkiksi oppilaitosten kilpailuasetelman vuoksi. Tämän vuoksi esitysluonnoksen jatkovalmistelussa on tarkoituksenmukaista arvioida ehdotettujen muutosten tosiasiallisia vaikutuksia ja muutoksia taiteen perusopetuksen järjestäjille, kuten kunnille. Jatkovalmistelussa huomiota on tarpeen kiinnittää ehdotusten vaikutuksiin etenkin erikokoisten ja kehittämisresursseiltaan erilaisten koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksiin toteuttaa sitä. Osaamisperusteisuuden toteuttaminen voi olla esitysluonnoksessa todetun mukaisesti haasteellista pienille oppilaitoksille, joissa ei ole juurikaan päätoimista opetushenkilöstöä.

Tiedonhallintalain näkökulma

Esitysluonnoksen vaikutuksia on lähtökohtaisesti arvioitu julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019), jäljempänä tiedonhallintalaki, 8 §:n 2 momentin mukaisesti.

Jatkossa on tarkoituksenmukaista selvittää, kuinka eri tietovarantoihin kertyviä koulutuksia ja opintosuorituksia koskevia tietoja voitaisiin käsitellä kokonaisuutena siten, että henkilöllä itsellään ja muilla tietoja hyödyntävillä toimijoilla olisi mahdollisuus saada yhdenmukaisesti ja kattavasti tiedot suoritetuista koulutuksista ja opinnoista. Tiedonhallintalain 20 §:ssä säädetään tavoista, jotka ohjaavat tietojen keräämistä viranomaisten tehtävien hoitamista varten. Sääntelyn tarkoituksena on vähentää viranomaisten rinnakkaista ja päällekkäistä tietojen keräämistä hallinnon asiakkailta sekä varmistaa, että viranomaiset käyttävät ajantasaisia tietoja

niiden alkuperäisistä tietolähteistä. Koulutus- ja opintosuoritusten tietovarantojen kehittämisessä tulee kiinnittää huomioita juuri tiedonhallintalain 20 §:n säännöksiin.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Annika Klimenko

Jakelu

Sami Aalto

VN/30209/2021-VM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: